

Kód výzvy: PSK-UV-010-2024-DV-EFRR**Názov výzvy: Kvalitné a dostupné vzdelávanie pre žiakov z MRK prostredníctvom investícií do infraštruktúry základných škôl**

Podmienky súladu projektu s princípmi desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie

Projekt realizovaný v obci s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít¹ (ďalej len „MRK“) podľa [Atlasu rómskych komunít 2019](#) (ARK 2019) a jeho aktualizácií musí prispieť k zníženiu segregácie, stigmatizácie a getoizácie a/ alebo k ich neprehĺbeniu. Podrobné definície 3D princípov a informácie k ich uplatňovaniu sú uvedené [v Metodickom výklade pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, destigmatizácie a degetoizácie vo výzvach Programu Slovensko 2021 - 2027](#).

V súlade so Stratégiou rovnosti inklúzie a participácie Rómov do roku 2030² marginalizované rómske komunity (MRK) definujeme ako:

- a) segregované osídlenia, ktoré sú okolím považované za rómske a v ktorých sa kumulujú rôzne štrukturálne znevýhodnenia;
- b) osídlenia, ktoré sú okolím považované za rómske, lokalizované na okraji a vo vnútri obcí alebo miest, v ktorých sa kumulujú rôzne štrukturálne znevýhodnenia;
- c) rómske obyvateľstvo, ktoré nežije v osídleniach, ale čelí znevýhodňujúcim sociálno-ekonomickým podmienkam v dôsledku štrukturálnych nerovností. Do tejto skupiny patria aj obce s väčšinovým podielom rómskeho obyvateľstva.

Osídlenie (MRK) je priestorovo definovaná lokalita v obci, na okraji obce alebo v extraviláne obce, v ktorej sa nachádza aspoň 5 obydľí alebo aspoň 30 obyvateľov považovaných majoritnou časťou spoločnosti za Rómov.

Všetky podporené projekty majú prispieť k zníženiu **segregácie, stigmatizácie a getoizácie** a/alebo k neprehĺbeniu sociálneho vylúčenia marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Pri vyhodnotení splnenia princípov 3D budú akceptovateľné projekty, ktoré znižujú sociálne vylúčenie aspoň v jednej z uvedených troch oblastí, a zároveň neprehlbujú vylúčenie vo zvyšných dvoch oblastiach.

V predložených ŽoNFP budú posudzované aj dopady realizovaných oprávnených aktivít, t. j. akým spôsobom projekt z dlhodobého hľadiska podporuje inkluzívne vzdelávanie MRK, ako prispieva k

¹ Pre účely tejto výzvy sa pod pojmom obec rozumujú aj jednotlivé mestské časti, ktoré majú vlastné katastrálne územie v rozsahu zverenom zákonom č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a štatútom.

² Stratégia rovnosti inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 je dostupná: <https://www.romovia.vlada.gov.sk/strategie/strategia-pre-rovnost-inkluziu-a-participaciju-romov-do-roku-2030/>

zníženiu sociálneho vylúčenia, akým spôsobom predchádza zhoršeniu súčasného stavu v oblasti segregácie, getoizácie a/alebo stigmatizácie.

PODMIENKY SÚLADU PREDKLADANÉHO PROJEKTU S PRINCÍPMI 3D V NADVÄZNOSTI NA AKTIVITY PROJEKTU

Očakávané sú projekty, ktorých cieľom je podpora rovného prístupu ku kvalitnému, nesegregovanému³ a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave žiakov a žiačok z obcí s prítomnosťou MRK.

Žiadateľ (v časti 7.3 Spôsob realizácie aktivít projektu formulára ŽoNFP) konkrétne uvedie:

- a) východiskovú situáciu – stručne popíše dôvody realizácie oprávnených aktivít v oblasti zlepšenia prístupu k vzdelávaniu na základných školách a podpore rovného prístupu ku kvalitnému nesegregovanému a inkluzívnemu vzdelávaniu;
- b) kde sa vzhľadom na jadro obce a MRK nachádza škola, v rámci ktorej sa projekt bude realizovať;
- c) akým spôsobom projekt napomôže predchádzaniu segregácie žiačok a žiakov z MRK v rámci školy⁴
- d) aké ďalšie aktivity plánujete realizovať za účelom zlepšenia vzdelávacích výsledkov žiačok a žiakov z MRK (školské kluby, doučovanie, krúžky a pod.);
- e) ako projekt ovplyvní začlenenie žiačok a žiakov z MRK do širšieho školského kolektívu napr. organizácia spoločných aktivít a pod.;
- f) ako sa vďaka projektu a nadväzujúcim aktivitám zlepšia v obci/meste podmienky pre trávenie voľného času pre širokú verejnosť, vrátane obyvateľov MRK (budovanie ihrísk, športovísk a pod.);
- g) aké ďalšie kroky plánujete robiť smerom k zvýšeniu inklúzie vo vzdelávaní a zníženiu segregácie, stigmatizácie a getoizácie;
- h) možné riziká zhoršenia resp. obmedzenia dostupnosti existujúcich služieb, infraštruktúry v obci pre obyvateľov žijúcich v osídlení MRK počas realizácie hlavných aktivít, žiadateľ tiež uvedie konkrétne návrhy opatrení na elimináciu týchto rizík (*relevantné pre výstavbu a rekonštrukciu športovísk, riešenie energetickej efektívnosti budov a modernizáciu vonkajších učební, stavebné úpravy a rekonštrukciu priestorov na školskú jedáleň stavebné práce spojené s debarierizáciou škôl a školských zariadení*);
- i) možné riziká zhoršenia priestorového, sociálneho oddelenia či izolovania obyvateľov žijúcich v osídlení MRK počas realizácie hlavných aktivít, žiadateľ tiež uvedie konkrétne návrhy opatrení na elimináciu týchto rizík; (*relevantné pre výstavbu a rekonštrukciu športovísk, riešenie energetickej efektívnosti budov a modernizáciu vonkajších učební, stavebné úpravy a rekonštrukciu priestorov na školskú jedáleň stavebné práce spojené s debarierizáciou škôl a školských zariadení*).

³ Všeobecný zákaz segregácie vo vzdelávaní je zakotvený v zákone 182/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (ďalej „školský zákon“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

⁴ Cieľom je nevytvárať etnicko-sociálne homogénne triedy v prípade, ak to etnicko-sociálne zloženie obyvateľstva obce aj predpokladaný demografický vývoj v obci umožňuje.